

10 Februarie 2010, nr. 455

RAPORT DE EXPERTIZĂ

la proiectul Legii privind acreditarea organismelor de evaluare a conformității

La solicitarea Ministerului Economiei

Evaluarea generală

1. Transparența decizională Proiectul de lege examinat corespunde cerințelor Legii nr. 239/13.11.2008 privind transparența în procesul decizional .

2. Scopul promovării proiectului. Prezentul proiect de lege este elaborat în scopul armonizării legislației naționale în domeniul acreditării și evaluării conformității cu normele Uniunii Europene, îmbunătățește principiile de bază și cadrul legal pentru activitatea de acreditare a organismelor de evaluare a conformității, utilizată cu titlul obligatoriu sau voluntar, precum și pentru activitatea de evaluare a conformității, indiferent dacă această evaluare este obligatorie sau nu, pentru produsele plasate pe piață și/sau utilizate în Republica Moldova și va înlocui Legea cu privire la evaluarea conformității produselor nr. 186-XV din 24 aprilie 2003. Obiectivele proiectului: - Eliminarea barierelor în calea comerțului prin semnarea Acordurilor de Recunoaștere Multilaterală de către Organismul National de Acreditare cu Organizațiile Europene și Internaționale de Acreditare

- stabilirea unui cadru general armonizat de norme și principii referitor la acreditarea organismelor de evaluare a conformității și plasarea pe piață a produselor.
- garantarea că produsele plasate pe piață îndeplinesc cerințe care oferă un nivel ridicat de protecție a intereselor publice precum sănătatea și siguranța în general, sănătatea și siguranța la locul de muncă, protecția consumatorilor, protecția mediului și securitatea.
- garantarea că realizarea cu succes a procedurii impuse de evaluarea conformității permite operatorilor economici să demonstreze, iar autorităților competente să asigure, că produsele puse la dispoziție pe piață sunt conforme cerințelor aplicabile.
- alinierea legislației naționale la normele și exigențele UE în scopul creării platformei și premizelor pentru semnarea Acordurilor de Recunoaștere Multilaterale în scopul facilitării liberei circulații a produselor autohtone pe piața comunitară și internațională.

Fundamentarea proiectului

3. Suficiența argumentării. Deși Nota de fundamentare pare să fie detaliată, referințele la actele comunitare sunt mult prea vagi, fără o claritate vis-a-vis de obiectivele urmărite.

4. Compatibilitatea cu legislația comunitară și alte standarde internaționale. Potrivit lit. c) a articolului 20 al Legii 780/2001 privind actele legislative, nota informativă trebuie să includă referințe la reglementările corespondente ale legislației comunitare și nivelul compatibilității proiectului de act legislativ cu reglementările în cauză.

5. Fundamentarea economico-financiară. Potrivit lit. d) a art.20 din Legea 780/2001 privind actele legislative, nota informativă trebuie să conțină informații privind „fundamentarea economico-financiară în cazul în care realizarea noilor reglementări necesită cheltuieli financiare și de altă natură”. Potrivit art.47 alin.(6) din Regulamentul Parlamentului, În cazul în care realizarea noilor reglementări necesită cheltuieli financiare, materiale și de altă natură, se anexează fundamentarea economico-financiară.

6. Analiza impactului de reglementare a proiectului. Nu dispunem de date privind efectuarea analizei impactului de reglementare.

Evaluarea de fond a coruptibilității

7. Stabilirea și promovarea unor interese/beneficii. Din textul proiectului nu rezultă stabilirea și promovarea expresă a unor interese/beneficii de grup sau individuale, necorelate/contrare interesului public general. Si totusi, unele prevederi cu caracter financiar, ce reflectă abateri esențiale de la mecanismul legal de distribuire a cheltuielilor și veniturilor de către autoritățile publice, invocă pasibilitatea unei afirmații de promovare a unor interese și beneficii altele decât doar cele publice.

8. Prejudiciile aduse prin aplicarea actului. Din textul proiectului și aplicarea ulterioară a acestuia nu rezultă expres prejudicierea intereselor (drepturilor, libertăților) anumitor categorii de persoane sau prejudicierea interesului public. Totusi promovarea unui act normativ cu curențe mari de concept și tehnică legislativă nu poate să nu afecteze interesul public.

9. Compatibilitatea proiectului cu prevederile legislației naționale. Prevederile proiectului nu sînt concurente cu alte prevederi ale legislației în general, Deși conține mai multe prevederi concurente sau generatoare de lacune.

10. Formularea lingvistică a prevederilor proiectului. Formulările conținute în proiect sînt suficient de clare și concise, exprimările întrunind rigorile tehnicii legislative, ale limbajului juridic, respectă regulile de ortografie și punctuație.

11. Reglementarea activității autorităților publice. Proiectul nu stabilește atribuții ale autorităților publice, nici proceduri administrative noi sau alte chestiuni vizînd activitatea acestora.

12. Analiza detaliată a prevederilor potențial coruptibile.

	Articol	Text	Obiecția	Elemente de coruptibilitate și alte riscuri	Recomandarea
1	Art. 1 alin. (1)	„Prezenta lege stabilește cadrul legal ...”.	Reamintim că art. 72 din Constituție stabilește categoria actelor normative ce formează cadrul legal. Altfel zis, totalitatea de acte adoptate formează cadrul legal aplicabilitate. A se vedea în acest sens și hotărîrea Curții Constituționale nr. 12/11.03.99 pentru controlul constituționalității art. 3 alin. (3) din Codul fiscal nr.1163-XIII din 24 aprilie 1997	Coruptibilitate Concurența normelor de drept Norme care stabilesc derogări neîntemeiate este o prevedere neconstituțională, conrară interpretării expuse în hotărîrea Curții Constituționale nr. 12/11.03.99 pentru controlul constituționalității art. 3 alin. (3) din Codul fiscal nr.1163-XIII din 24 aprilie 1997.	De reformulat, evitînd utilizarea formulei "stabilește cadrul legal"
2	Art. 1 alin. (2)	„din motive întemeiate, nu le sunt aplicabile principiile stabilite prin prezenta lege.” „tehnicii militare” („tehnică militară”), „armamentului” („armament”), „echipamentelor speciale” – („echipament special”).	invocă aspecte de coruptibilitate textul „din motive întemeiate, nu le sunt aplicabile principiile stabilite prin prezenta lege.” De asemenea atragem atenția asupra inexistenței unor definiții clare ce privesc termenii de: „tehnicii militare” („tehnică militară”), „armamentului” („armament”), „echipamentelor speciale” – („echipament special”). (elementul coruptibil - Introducerea termenilor noi care nu au o definiție în legislație sau în proiect)	Coruptibilitate Determinarea competenței după formula "este în drept", "poate" ș.a. Lipsa unor termene concrete Utilizarea termenilor diferiți cu referință la același fenomen / aceluiași termen pentru fenomene diferite Introducerea termenilor noi care nu au o definiție în legislație sau în proiect	In cazul utilizării unor termeni este necesar să fie expusă și definiția acestora, sau utilizarea unei norme de blachetă sau de trimitere, clare, ce ar asigura previzibilitatea și claritatea actului, ce nu ar permite sau ce ar diminua ambiguitatea interpretării.
3	Art. 1 alin. (3)	(3) În cazul în care tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte, stabilesc alte prevederi decât	atenționăm asupra neconstituționalității acestor prevederi deoarece art. 1 alin. (3) din proiect contravine prevederilor art. 4 din Constituția R. Moldova. În acest sens reiterăm Hotărîri Curții Constituționale	Coruptibilitate Concurența normelor de drept este o prevedere neconstituțională - contrară Hotărîrii Curții Constituționale nr. 55 din 14.10.99 privind interpretarea unor prevederi	Prevederea urmează să fie ajustată la norma constituțională. Este clară intenția autorului proiectului de promovare a

		cele prevăzute de legislația Republicii Moldova cu privire la acreditare și evaluarea conformității, se aplică prevederile tratatelor internaționale.	nr. 55 din 14.10.99 privind interpretarea unor prevederi ale art.4 din Constituția Republicii Moldova. Astfel, Curtea constituțională a reiterat că aplicabilitate directă în legislația internă a țării, în caz de contradicție dintre norma internațională și cea internă, o are doar tratatul internațional care privește drepturile și libertățile fundamentale ale omului. În toate restul cazurilor, urmează a fi ajustată legea internă, altfel se afectează art. 2, 4, 7 și 8 din Constituție.	ale art.4 din Constituția Republicii Moldova	aplicabilitatii directe a normelor internaționale, și totuși, urmează să se țină cont, având în vedere principiul suveranității, ținând cont de interpretarea Curții constituționale, doar normele ce țin de drepturile și libertățile fundamentale ale omului au aplicabilitate directă. Restul normelor, inclusiv cele ce țin de activitatea organismelor de evaluare a conformității - urmează să fie reflectate într-un act normativ intern - și doar apoi devin parte a dreptului intern.
4	Art. 2	autoritate cu funcții de reglementare - organ central de specialitate al administrației publice sau alt organ responsabil, în limitele competenței sale, pentru elaborarea sau adoptarea reglementărilor tehnice.	termenul „autoritate cu funcții de reglementare” – este o noțiune ambiguă. Nu se menționează nici în cel mai vag mod cum se determină sau ce acte reglementează autoritatea cu funcții de răspundere organ central de specialitate al administrației publice sau alt organ responsabil, în limitele competenței sale, pentru elaborarea sau adoptarea reglementărilor tehnice.	Coruptibilitate Lacune de drept Norme care stabilesc derogări neîntemeiate Atribuții extensive de reglementare Formulare ambiguă care admite interpretări abuzive	Nominalizarea autorității sau nominalizarea organului care va decide crearea sau va reglementa activitatea autorității în cauza.
5	Art. 2	cerințe esențiale - condiții tehnice stipulate în acte normative naționale în vederea asigurării securității naționale, asigurării inofensivității produselor și serviciilor pentru viața, sănătatea, ereditatea și securitatea oamenilor, pentru regnul animal și cel vegetal, pentru bunurile materiale, în vederea protecției intereselor consumatorilor, inclusiv prevenirea practicilor care induc în eroare consumatorii în ceea ce privește compoziția, destinația, originea, calitatea și inofensivitatea produselor;	“cerințe esențiale” – considerăm important să se precizeze publicarea acestor norme în Monitorul Oficial sau asigurarea în alt mod a unui acces liber a publicului larg la asemenea “condiții tehnice”.	Coruptibilitate Concurența normelor de drept Lacune de drept Formulare ambiguă care admite interpretări abuzive	A se preciza faptul publicării acestor norme în Monitorul Oficial sau asigurarea în alt mod a unui acces liber al publicului larg la asemenea “condiții tehnice”.
6	Art. 4 (1)	(1) Baza normativă în domeniul acreditării organismelor de evaluare a conformității se armonizează cu legislația europeană.	Nu este clar motivul imperativității acestei norme.	Coruptibilitate Formulare ambiguă care admite interpretări abuzive	Sugerăm reformularea sub aspectul unui principiu sau deziderat.
7	Art. 4 alin. (2)	(2) Activitatea de acreditare a organismelor de evaluare a conformității se	Art. 4 alin. (2) lipsește certitudinea publicării bazei normative. Este necesar de menționat clar denumirea siteului sau de legat acest site – cu denumirea autorității responsabile de	Coruptibilitate Concurența normelor de drept Lacune de drept lipsa previzibilității normei juridice.	De reformulat cu mențiunea clară a mecanismului de asigurare a previzibilității normei:

		efectuează în baza : a) standardelor europene și internaționale, adoptate ca standarde sau prestandarde naționale, aplicate ca standarde de referință. Lista standardelor de referință se aprobă de către Organismul Național de Acreditare și se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova. b) documentelor organizațiilor europene și internaționale de specialitate, care stabilesc criteriile generale și regulile de ordin	gestionarea/menținerea și actualizarea bazei de date normative. Reiterăm și acel fapt că un document a unei organizații europene sau altei, precum și o procedură documentară poate și trebuie să devină obligatorie doar dacă este adoptată / reiterată într-un act cu caracter normativ. - a se vedea obiecția de la Art. 1 alin. (3) din proiect de lege.		indicarea denumirii site-ului s.a.
8	Art 4 alin. (3)	(3) Conformitatea produselor se evaluează în baza cerințelor esențiale stabilite pentru produsele respective în reglementările tehnice aplicabile. Produsele pentru care lipsesc reglementările tehnice vor fi supuse evaluării conformității în baza prevederilor stabilite în standardele naționale aplicabile produselor respective, a căror listă se aprobă prin ordinul autorității cu funcții de reglementare și se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, precum și în baza cerințelor esențiale stabilite și aprobate prin ordinul autorității cu funcții de reglementare și publicate în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.	Art 4 alin. (3) „Conformitatea produselor se evaluează în baza cerințelor esențiale stabilite pentru produsele respective în reglementările tehnice aplicabile”. Rămâne neclare noțiunea de “cerințe esențiale” și “reglementările tehnice aplicabile”. Mai mult decât atât, pentru asigurarea previzibilității cerințelor și procedurilor nu este suficient ca acestea doar să se bazeze pe standardele naționale care “se aprobă prin ordinul autorității cu funcții de reglementare și se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova”. Este necesar chiar și “cerințele” și “procedurile” să fie descrise într-un act normative generator de drepturi și obligații, act publicat într-o sursă de acces public ce asigură previzibilitatea obligației.	Coruptibilitate Concurența normelor de drept Lacune de drept Introducerea termenilor noi care nu au o definiție în legislație sau în proiect lipsa previzibilitatii normei juridice.	De reformulat.
9	Art. 5 alin.8	Articolul 5. Organismul Național de Acreditare 8) Organismul Național de Acreditare este: -organizație nonprofit, sub forma de instituție publică, fără scop patrimonial, și își desfășoară activitatea pe principii de finanțare mixtă. -persoană juridică, dispune de bilanț autonom, conturi bancare, inclusiv valutar, ștampilă cu Stema de Stat cu denumirea sa în limba de stat și își	Art. 5 – care este statutul acestui Organism Național de Acreditare se desemnează de Centrul Național de Acreditare, cu denumirea prescurtată “MOLDAC”. Are oare acesta personalitate juridică – alin. (8) din același articol confirmă că are personalitate juridică. Cum se raportează atunci statutul Organismului la prevederea din alin. (8) că acesta este o organizație nonprofit sub forma de instituție publică, fără scop patrimonial, și își desfășoară activitatea pe principii de finanțare mixtă. A se vedea de asemenea și art 55 sau 58 din Codul civil. – contradicția normelor. Mai mult decât atât, ce înseamnă „instituție publică” – dacă este vorba de „autoritate publică” atunci costurile	Coruptibilitate Concurența normelor de drept Lacune de drept Norme care stabilesc derogări neîntemeiate Atribuții care admit derogări și interpretări abuzive Lipsa/ambiguitatea procedurilor administrative Promovarea intereselor contrar interesului public Prejudicierea intereselor contrar interesului public Formulare ambiguă care admite interpretări abuzive Utilizarea termenilor diferiți cu referință la același fenomen / aceluiași termen pentru fenomene diferite	De revăzut conceptual.

		<p>desfășoară activitatea în baza propriului Regulament, aprobat de Guvern. - condus de un director general care trebuie să demonstreze competența în domeniul acreditării și/sau evaluării conformității, este numit și eliberat din funcție de conducătorul organului central de specialitate al administrației publice, responsabil de infrastructura calității.</p> <p>- asigurat cu încăperi de serviciu de către organul împuternicit al administrației de stat, în conformitate cu legislația în vigoare;</p>	<p>acesteia urmează a fi reflectate în Legea bugetului, dacă este vorba de o întreprindere de stat, atunci au aplicabilitate normele de întreprinzător. Nu face claritate nici alin. (9) al aceluiași articol. Cum se asigură independența Organismului Național de Acreditare care își desfășoară activitatea sub autoritatea organului central al administrației publice responsabil de infrastructura calității, dar „nu este supus nici unei influențe administrative și politice”.</p>		
10	Art. 5 alin. (9)	<p>(9) Sursele de finanțare a activității Organismului Național de Acreditare sînt: a) mijloacele cu destinație specială de la bugetul de stat care se repartizează pentru: - plata cotizațiilor la organizațiile europene și internaționale de acreditare; - participarea la lucrările organizațiilor europene și internaționale de acreditare, care decurg din obligațiile de membru-semnatar a Acordurilor respective de recunoaștere, precum și activitățile de cooperare legate de acreditarea europeană și internațională - asigurarea funcționării documentelor organizațiilor europene și internaționale de specialitate, care stabilesc criterii generale și reguli în domeniul acreditării și evaluării conformității, adoptate de Organismul Național de Acreditare - chiria încăperilor; - activitățile necesare sprijinirii politicii publice și care nu sunt autofinanțate b) fondurilor speciale în scopul dezvoltării și menținerii serviciilor, potențialului și bazei tehnico-materiale a ONA realizate din tarife pentru activitățile de acreditare și servicii de instruire și transfer de cunoștințe în domeniul acreditării, stabilite în statut,</p>	<p>La alin. (9) – genurile de activitate enunțate asimilate activității de întreprinzător oricum sunt neclare lăsând cîmp de interpretare. Nu este clar de ce instituția publică planifică prin lege separată modul de distribuire a banilor. Dacă este vorba de bani publici (mijloace cu destinație specială) consumarea acestor mijloace urmează să se facă în conformitate cu prevederile Legii bugetului. Altfel, admitem prevederi ce vin în contradicție cu Legea 847/24.05.96 privind sistemul bugetar și procesul bugetar sau în contradicție cu însuși legea bugetului care se adoptă fiecare an. De asemenea nu este clar de ce cheltuielile curente cum sunt cele legate de chirie – sunt considerate cheltuieli speciale. Lit. b) alin. (9) vine să creeze un precedent de formulare de fonduri din serviciile prestate, creînd discrepanțe în raport cu alte autorități publice central sau locale care nu au posibilitate oferirii de servicii contra plată. Anume pentru asigurare unei balanțe eficiente de plăți există Legea bugetului, prin care se distribuie veniturile și cheltuielile. Practica de fonduri special extrabugetare și-a reconfirmat coruptibilitate și ineficiența practică. Considerăm o normă abuzivă și coruptibilă. Finanțarea unei autorități bugetare din «vărsăminte benevole și donații de la persoane fizice și juridice, inclusiv ale celor străine» și din „sponsorizări” – denotă un evident accent de respectare a normelor juridice de formare și distribuire a bugetului statului precum și un accent de coruptibilitate sporit.</p>	<p>Coruptibilitate Concurența normelor de drept Lacune de drept Norme care stabilesc derogări neîntemeiate Atribuții extensive de reglementare Atribuții excesive / contrare statutului Promovarea intereselor contrar interesului public Prejudicierea intereselor contrar interesului public</p>	<p>De revăzut și de reformulat de concept.</p>

		precum și din : - defalcări în mărime de 2 % din costul serviciilor prestate de la fiecare entitate acreditată pentru asigurarea asistenței metodologice și informaționale și pentru aplicarea marcii naționale de acreditare; - vărsăminte benevole și donații de la persoane fizice și juridice, inclusiv ale celor străine; - sponsorizări;			
11	Art. 9 alin. (10)		Lipsește alin. 10 în proiectul de lege.		De înlăturat eroarea
12	Art. 9 alin. (11) - (12)	(11) Sursele de finanțare ale Organismului Național de Acreditare alocate din bugetul de stat se utilizează în conformitate cu devizul anual de cheltuieli aprobat de Ministerul Economiei, conform programului de activitate aprobat de Consiliul de Administrație al Organismului Național de Acreditare. (12) Mijloacele speciale neutilizate de către Organismul Național de Acreditare pe parcursul anului nu pot fi supuse prelevării, după achitarea cu bugetul de stat în modul prevăzut de legislație, ci se transferă în contul anului următor, în scopul realizării sarcinilor sale.	Alin. (11), (12) Sursele de finanțare urmează a fi utilizate în conformitate cu Legea bugetului, prevederea căreia are ca bază devizul de cheltuieli, și nicidecum invers. A se vedea comentariile la celelalte aliniate din același articol.	Coruptibilitate Concurența normelor de drept Lacune de drept Atribuții extensive de reglementare Atribuții care admit derogări și interpretări abuzive Promovarea intereselor contrar interesului public Prejudicierea intereselor contrar interesului public	De revăzut.
13	Art. 9 alin. (12)	(12) Mijloacele speciale neutilizate de către Organismul Național de Acreditare pe parcursul anului nu pot fi supuse prelevării, după achitarea cu bugetul de stat în modul prevăzut de legislație, ci se transferă în contul anului următor, în scopul realizării sarcinilor sale.	O asemenea restricționare este contrară inclusiv cu prevederile art. 72-76 care stabilește competența Parlamentului și ierarhia actelor cu caracter normativ. Mai mult decât atât, se generează concurența normelor inclusiv cu Legea bugetului.	Coruptibilitate Norme de trimitere Concurența normelor de drept Lacune de drept Norme care stabilesc derogări neîntemeiate Atribuții excesive / contrare statutului Atribuții care admit derogări și interpretări abuzive Promovarea intereselor contrar interesului public Prejudicierea intereselor contrar interesului public	De revăzut conceptual.
14	Art. 9 alin. (13)	(13) Costul serviciilor de acreditare este calculat conform schemei de calcul a activităților de acreditare, aprobată de Ministerul Economiei și este acoperit de solicitanții acreditării.	Alin. (13) Costul serviciilor prestate de autorități publice urmează a fi aprobat nu de Minister dar prin Hotărârea Guvernului. A se vedea în acest sens Legea nr. 424/16.12.2004 privind revizuirea și optimizarea cadrului normativ de reglementare a activității de întreprinzător //Monitorul Oficial 1-4/16, 07.01.2005	Coruptibilitate Concurența normelor de drept Lacune de drept Atribuții extensive de reglementare Atribuții excesive / contrare statutului Atribuții care admit derogări și interpretări abuzive Formulare ambiguă care admite interpretări abuzive	De modificat.
15	Art. 8 alin. (3)	(3) Decizia Organismului Național de Acreditare privind	Art. 8 alin. (3) limitează dreptul la acces la justiție consfințit în art. 20 din Constituție. Mai mult decât atât,	Coruptibilitate Lacune de drept Atribuții extensive de reglementare	De reformulat.

		restrângerea, suspendarea, retragerea sau neacordarea acreditării, precum și absența acesteia poate fi contestată la instanța competentă, de organisme de evaluare a conformității, potrivit legislației aplicabile, dacă aceasta nu a fost soluționată, în prealabil, de organismul național de acreditare, potrivit procedurii acestuia.	procedura de apel nu conține termene de depunere, de examinare, de contestare în procedură internă prealabilă a rezultatelor examinării apelului, nu se cunoaște nici procedura organismului național de acreditare.	Atribuții care admit derogări și interpretări abuzive Temeiuri neexhaustive, ambigui și subiective pentru refuzul unei autorități de a îndeplini anumite acțiuni Lipsa/ambiguitatea procedurilor administrative Lipsa unor termene concrete Prejudicierea intereselor contrar interesului public Limitarea neîntemeiată a drepturilor omului Formulare ambiguă care admite interpretări abuzive	
16	Art. 9 alin. (8)	(8) Extinderea domeniului de acreditare se efectuează la cererea organismului de evaluare a conformității. Evaluarea domeniului de acreditare în vederea extinderii se efectuează de regulă concomitent cu supravegherea și este similar cu cel de acordare a acreditării inițiale.	Este o prevedere abigvă, generatoare de acte de coruptibilitate.	Coruptibilitate Atribuții care admit derogări și interpretări abuzive Determinarea competenței după formula "este în drept", "poate" ș.a. Lipsa/ambiguitatea procedurilor administrative Lipsa unor termene concrete	De precizat.
17	Art. 9 (13)	13) Deciziile privind refuzul, suspendarea sau retragerea acreditării trebuie să fie adoptate conform regulilor și procedurilor stabilite, să fie motivate și, în mod obligatoriu, să conțină referințe la actele legislative și normative care au fost încălcate.	Art. 9 (13) prevede că „Deciziile privind refuzul, suspendarea sau retragerea acreditării trebuie să fie adoptate conform regulilor și procedurilor stabilite, ... „ Reiterăm utilizarea de date neclare, ce nu asigură o previzibilitate și nici aplicabilitate corectă, adecvată.	Coruptibilitate Lacune de drept Atribuții care admit derogări și interpretări abuzive Determinarea competenței după formula "este în drept", "poate" ș.a. Lipsa/ambiguitatea procedurilor administrative Lipsa unor termene concrete Nedeterminarea AP responsabile/subiectului la care se referă prevederea Lipsa / insuficiența mecanismelor de contestare a deciziilor și acțiunilor autorităților public	Norma urmează a fi concretizată.
18	Art. 11 alin. (8)	(8) Organismele de evaluare a conformității acreditate poartă răspundere civilă pentru utilizarea Mărcii Naționale de Acreditare și referințelor la acreditare pe care le face, în conformitate cu legislația în vigoare.	Art. 11 alin. 8 – prin reglementarea faptului că Organismele de evaluare a conformității acreditate poartă răspundere civilă , se încearcă afectarea aplicabilității altor legi de același nivel cum este Codul penal, Contravențional etc. Se crează o concurență a actelor normative.	Coruptibilitate Norme de blanchetă Concurența normelor de drept Lacune de drept Confundarea / dublarea tipurilor de răspundere juridică pentru aceeași încălcare Temeiuri neexhaustive pentru survenirea răspunderii Formulare ambiguă care admite interpretări abuzive	De exclus.
19	Art 18	Articolul 18 Inspekția (1) Scopul inspekției este realizarea evaluărilor în contul unor clienți privați, a organizațiilor din care fac parte și/sau a autorităților publice, având ca obiectiv să furnizeze părților interesate informații referitoare la conformitatea obiectului de inspekție cu cerințele specificate. Parametrii	Art. 18 alin. (1) Scopul inspekției este realizarea evaluărilor în contul unor clienți privați, a organizațiilor din care fac parte și/sau a autorităților publice - Pare biyara o asemenea reformulare cape pune accentul pe realiyarea de evaluări IN CONTUL. Considerăm că asemenea preciyarea a modului de acoperire a costului serviciilor nu tine de scopul unei INSPECTII.	Coruptibilitate Formulare ambiguă care admite interpretări abuzive	De reformulat.

		de inspecție pot include elemente referitoare la cantitate, calitate, securitate, aptitudine de utilizare, precum și respectarea continuă a securității industriale în funcționarea uzinelor sau sistemelor.			
20	Art. 16 alin. (6)	(6) Declarația de conformitate va cuprinde suficientă informație pentru a identifica emitentul declarației, produsul la care se referă declarația, cerințele cu care se declară conformitatea și persoana care semnează pentru și în numele emitentului declarației de conformitate și va conține cel puțin următoarele: a) identificarea unică a declarației de conformitate; b) numele și adresa de contact ale emitentului declarației de conformitate; c) identificarea obiectului declarației de conformitate; b) declararea conformității și asumarea responsabilității pentru conformitatea produsului; c) o listă completă și clară a standardelor sau a altor cerințe specificate; d) data și locul emiterii declarației de conformitate; e) termenul de valabilitate a declarației de conformitate.	Nici articolul dat și nici un alt articol din prezentul proiect de lege nu racordează exigenta de prezentare a informației organismului de verificare cu garanția ce urmează a fi oferită agentului economic de nedivulgare a datelor ce pot fi categorizate drept secret de serviciu, sau obiect al protecției drepturilor de autor. Cum protejăm agenții economice de spionajul industrial etc.	Coruptibilitate Lacune de drept	Considerăm important a se menționa responsabilitatea organismului de asigurare a confidentialității datelor obținute/solicitate și a prevedea garanții pentru agentul economic.
21	Articolul 26 alin. (5)	(5) În procesul de recunoaștere organismul de certificare poate stabili efectuarea unor încercări suplimentare, dacă cerințele esențiale în vigoare în Republica Moldova nu corespund cu cerințele menționate în certificatul de conformitate al altei țări.	Articolul 26 alin. (5) prevede posibilitatea realizării unor „încercări suplimentare”. Nu este clar când organismul „poate stabili” și când se consideră că „cerințele esențiale în vigoare în Republica Moldova nu corespund cu cerințele menționate în certificatul de conformitate al altei țări”	Coruptibilitate Lacune de drept Determinarea competenței după formula "este în drept", "poate" ș.a. Lipsa / insuficiența mecanismelor de supraveghere și control (ierarhic, intern, public) Lipsa / insuficiența mecanismelor de contestare a deciziilor și acțiunilor autorităților publice Formulare ambiguă care admite interpretări abuzive Utilizarea termenilor diferiți cu referință la același fenomen / același termen pentru fenomene diferite Introducerea termenilor noi care nu au o definiție în legislație sau în proiect	Propunem precizarea condițiilor în care poate interveni excepția sau cel puțin elementele ce pot servi reper pentru luarea unei asemenea decizii.

Concluzii

Proiectul de lege privind acreditarea organismelor de evaluare a conformității este un act deși important, foarte general, care nu răspunde clar, și fără a stabili proceduri și termeni de aplicabilitate.

În lege lipsesc prevederi răspunsuri clare la întrebările legate de procedura de acreditare a organismelor și de evaluare a conformității. Concomitent se stabilesc bazele unei structuri ce intenționează să presteze servicii agenților economici într-o modalitate improprie regulilor de joc stabilite de legea privind procesul bugetar și legea bugetului. Legea conține multiple norme de trimitere și de blanșetă, crează concurență de norme, lipsa/ambiguitatea procedurilor administrative.

Deși proiectul de lege vine să accentueze importanța racordării legislației moldovenești la legislația comunitară, mai multe aspecte principiale expuse și recomandate în DECIZIA NR. 768/2008/CE A PARLAMENTULUI EUROPEAN și A CONSILIULUI din 9 iulie 2008 privind un cadru comun pentru comercializarea produselor.

De asemenea avînd în vedere importanța unui asemenea act considerăm acesta urmează a fi completat cu articole ce să răspundă la întrebările ridicate. Altfel, apare riscul delegării spre reglementare Guvernului a aspectelor improprie acestuia.

Urmează să fie înlăturate mai multe lacune de tehnică-legislativă, inclusive legate de structura actului normative (a se vedea locul Capitolului IV în textul legii).

Proiectul de lege nu depășeșete problemele conținute în Legea nr. 186/24.04.2003 cu privire la evaluarea conformității produselor. Mai decît atît, unele prevederi ale legii nr. 186 in vigoare par a fi mai clare.

Ținînd cont de cele relatate, considerăm proiectul examinat unul coruptibil.

Centrul de Analiză și Prevenire a Corupției